

Vearroetáhta

Jus lea dárbu eanet čielggademiide dahje čilgehusaide go mat dán skovvá čáhkhet, de sáhtá dása atnit sierra báhpára.

Namma (goargu ja namma)				Riegádannr./organisašunnr.	
Riika		Gielda		Opmodaga geaidnočujuhus	
Dállonr.	Láigonr.	Juogusnr.	Dálofidnu namma	Leago opmodat ovttaoamastusas oamastuvvon? Geahča bagadusa	Jo ☐ li ☐ Du ovttaoamastusjuogadas proseanttain %

1 Boadut

1.1 Láigoheapmi						Láigohanáigodat						
Dállu	Joavdoopmodat	Industriija	Gávpi	Viessosadji	Eará	Láigolačča namma	Geardi	Galle kvm	Beaivvi rájes	Beaivvi rádjai	Submi	
☐	☐	☐	☐	☐	☐							
☐	☐	☐	☐	☐	☐							
☐	☐	☐	☐	☐	☐							
Dáluealátoažžu namma												
1.2 Ealátviessu		Láigoárvvu meroštallan, geahča bagadusa										
Galgá merket dušše jus leat nuppástusat mannan jagi rájes!		Ealátviessu geavahanareála lea:					☐ Badjel 100 m ²	☐ 60–100 m ²	☐ Vuollel 60 m ²			
		Váilogo ealátviessu basadan-/riššolatnja dahje hivsset?					Jo ☐ li ☐	Leago gaska gieldda háldd. guovddáži badjel 15 km?		Jo ☐ li ☐		
		Leago dáluealátšiehtadus nuppástuhtton – Visot golut gullet dál dáluealátoažžu.					Jo ☐ li ☐					
1.3 Ruovttoluottamáksin láigolaččain mátasatnogoluid jna. ovddas (submi galgá bohtui biddjot)												
1.4 Eará boadut												
1.5 Bruttoabohtu oktiibuot												

2 Golut Goluid ferte sáhttit duodaštit/jáhkehahttin čájehit guittiin js. jus vearrokantuvra dan sihtá.

		Submi oktiibuot (oktan lád.)	Dás geasus-voigaduvvon golut		
2.1 Eanaláigodivat (eanaláigu), geasusvoigaduvvon juogadas dállofidnus dálloovttasoamastusa oktasaš goluin					
2.2 Gieldda divadat (oktan vej. opmodatvearuin) ja dáhkáduspremiijat opmodaga ovddas					
2.3 Máksón bálká: Leago supmi ovddas sáddejuvvon báalka- ja geassindiedáhhus?		Jo ☐ li ☐			
Geasusgolut			▶		
2.4 Mátasatnu					
Makkár? (Čielggat mii guoská láigohanoassái ja mii guoská vej. iežas dálloassái)	Barggu lea dahkan/ávdnasiid lea buktán	Čoggon			
	Namma ja čujuhus	Beaivi ja jahki	Submi Submi oktiibuot (oktan lád.) Dás geasus-voigaduvvon mátasatnu		
Submi					
Vuoládus go dállu ovdalis lea leamaš luvvenlivdnejuvvon		Dáluide mat láigohuvvojit, miedihuvvo dábaláččat geasus buot mátasatnogoluide. Regel spiehkastuvvo jus leat luvvenlivdnejuvvon dálloopmodaga ovddas manjimuš 5 jagis. Dáid háviid ii addo geasus mátasatnogoluide vuosstaš jagi go lea rehketdoallolivdnen, jus láigoheapmi bistá oanehat go beali boahtojagis (gitta 182 beaivvi). Láigoheapmin lohko boahtojagi visot láigoheapmi beroškeahttá láigoheami duhkodagas, oktan láigoheamin dain áiggi jagis go oamasteaddji iešge lea ássan uhcimusat bealis viesus. Jus láigohanáigi bistá guhkibut, de miedihuvvo olles geasus mátasatnogoluide gitta 10 000 kr rádjai. Vejolaš badjelmanni supmi ovddas, vuoliduvvo geasus 10 % juohke daid ovddit 5 jagi ovddas, main leat luvvenlivdnejuvvon. Jus eahpidat maidege, de jeara vearrokantuvrras.			
Mátasatnogolut maid sáhtta geassit			▶		
2.5 Láigoheamis duodaštuvvon boahtomassin					
2.6 Viesu vuolidahttimat					
2.7 Eará golut (čielggaduvvon), oktan viessosávviriid vuolidahttimiguin					
2.8 Golut iežas dálloassái, el–rávdnjái, liggemii, buhtisteapmái jna.		–	▶		
2.9 Goluid submi					
2.10 Nettoboahtu ovdal vejolaš juohkima beallelázžii					
2.11 Nettoboahdu juogadas (badjebáza/vuollebáza) sirdon beallelázžii. Submi galgá čállot beallelázžii vearrodiedáhussii.					
Nettoboahtu (mas ii galgga geassit vealgereantuid). Submi galgá sirdot vearrodiedáhussii		Badjebáza	2.8.2 poasta norrga opmodagaide 2.8.5 poasta orgoriikkalaš opmodagaide	=	
		Vuollebáza	3.3.12 poasta	=	

3 Dárkkistangažaldagat

Leatgo goluin dain mihkkiye mielde:

3.1 Vearut opmodagas ja boadus	☐ Jo	☐ Eai	Vej. submi
3.2 Buhtadus viessoeaiggađii, beallelažžii dahje mánáide, geat livdnejuvvojit ovtas viessoeaiggađiin	☐ Jo	☐ Ii	
3.3 Miellahttomáksu viessoeaiggađisearvá dahje eará servviide	☐ Jo	☐ Ii	

Bagadus

Gii galgá skovi addit

Skovi galget addit buohkat guđiin leat vearrogeatnegas láigohanboadut giddodagas Norggas ja olgoriikkas, go láigoheapmi ii jođihuvvo ealáhusdoaimmas nu ahte láigohanboadut eai leat váldon ealáhusdieđáhus mielde. Skovi galgá dalle ge addit go láigoha viessosaji ja eatnama, mahkáš eanadoalloareála. Lassin galgá skovvi adnot go oamasteaddji addá dáluealáha ássanvuogivuođain mii ii leat eana- ja vuovdedoalus. Ii leat geatnegas addit skovi go láigoha – joavdodálu maid oamasteaddji ieš atná govttolaš muddui – dálloopmodaga mas láigohanboadut leat vearuheamit Jus eahpidat ahte leat go geatnegas addit skovi, de geahča vearrorága § 7-2, geahča gihppaga vearu birra dálu ja joavdopmodaga láigoheamis dás skatteetaten.no dahje gulaskutta vearrokantuvrrain.

Ovttasoamastus

Jus opmodaga oamasta ovttasoamastusas, de galgá guhetege ovttasoamasteaddji addit iežas skovi. Jus guovttis ovttasoamasteaddjiin leaba náitalan, de geahča vulobealde. Juohke ovttasoamasteaddji galgá deavdit skovi iežas boaduid ja goluid gorálaš juogadasain juohke postii, oamastanjuogadasa sturrodaga (du % ovttasoamastusjuogadasa proseanttas) vuodul. Ovdamearka: Jus guovttis oamasteaba opmodaga ovttasoamastusas ja sudnos lea seamma stuorra oamastanjuogadasa goappásge, de galgaba goappašagat deavdit iežaska skovi dábálaš lánhái, muhto nu ahte 50 % boaduiin ja goluin čállojit goappáge skovvá. Boaduid ja goluid submi skoviin galgá vástidit opmodaga olles boaduid ja goluid.

Jus guokte beallelačča oamasteaba opmodaga ovttasoamastusas (dušše beallelaččat dahje ovttasoamastusas earáiguin) de sáhttba beallelaččat addit ovttá skovi. Jus guokte beallelačča dáhttba beallelaččaid gaska juohkit, geahča 2.11 poastta bagadusa. Jus ležžet vel eará ovttasoamasteaddji opmodagas, de fertejit sii addit skovi dábálaš lánhái, vrd. bajábeale oasi.

Boadut ja golut

Láigohanboadut leat vearrogeatnegasat dan jagi ovddas go dat dinejuvvojit, beroškeahhtá goas láigu soahpamuša mielde galgá máksot dahje goas duodaid máksu. Dat mearkkaša ahte ferte čállit boahun dan jagis čoggon viessoláiggu, vaikke mávssu ii leat ožžon dan jagi. Jus submi ii máksu dain oktavuodain, de geahča 2.5 poastta. Ovdagihtti máksu láiggu ii galgga čállit boahun ovdalge láigu lea dinejuvvo, namalassii dan jagi ovddas masa láigu gusto. Dát ovdu, go oamasteaddji belohahkii atná rehketdoallolivdnejuvvo dálloopmodaga iežas dálun, ii leat vearrogeatnegas boahut.

Goluid galgá čállit gessosiin dan jagi go máksingeatnegasvuoda lea ožžon, beroškeahhtá goas golut galget máksot dahje goas duodaid máksot. Ii šihnton máksináigemeari iige daid duodaid máksináigi váikkut dasa goas golu galgá čállit gessosiin.

1.1 poastta Dása čálo láigoaboahut čoggon boahtojagis.

1.2 poastta Dáluealát: láigohanárnu dan dálás mas nuvttá ássanvuogivatuohta dihto olbmui(-de) lea árrejuvvo (dáluealát). Postii gullá dušše ealátviessu/-ásodat mii ii leat eana-/vuovdedoalu ealáhusdoaimma oktavuodas (láigoárnu čálo dalle RF-1177:i). Poastta ii galgga deavdit jus dáluealát ožžu máksu visot doallogoluid álgooastnšiehtadusa mielde. Brutto dáluealátattus čálo geasusin vearrodieđáhusa 3.3.3 poasttas. Láigoárnuvut galget 2014:s mearriduvvot čuovvovaš šablonáarvuud mielde:

Geavahanareála	Láigoárnu
Badjel 100 m ²	26 500 kr
60 – 100 m ²	19 800 kr
Vuollel 60 m ²	13 200 kr

Adnoareála lea visot areála olgoseinniid sikkobealde uhcimustá 190 cm rohpealldogain. Jus dálás ii leat basadan-/riššolatnja dahje hivsset, de vuoliduvvo árnu 25 %:in. Seamma vuolideapmi gusto jus gaska gielddahálddihussii lea badjel 15 km. Jus goappašat namuhuvvo eavttu leat devdon, de lea vuolideapmi oktiibuot 40 %.

1.3 poastta Jus láigolaš lea máksán ruovttoluotta mátasatnogoluid mat gullet skovvá čállon goluide, de galgá ožžon submi dása čállot.

1.4 poastta Jus dállofidnus (ássanvuogivatuođasearvvis ja dálloasusfidnus) dahje dálloovttasoamastusas láigohat ásdodaga, de galgga fidnu/ovttasoamastusa juogadasa boadut dása čállit. Submi lea čállon dállofidnu/dálloovttasoamastusa dieđáhusas. Mearkkaš ahte ovdagihtti devdon submi mii gullá ásdodahkii ferte vearrodieđáhusas sihkkovjuvot, geahča dárkilat vearrodieđáhusa bagadusa 2.8.1 poastta. Dáluealátaddosat earret nuvttá ássanvuogivatuohta (luonduvávdnasat, reaidaealáhat) čállojit dása.

2.1 poastta Dása almmuhuvvo eanaláigodivat ja geasuvuogivatuvvon goluid juogadas maid dállofidnus/dálloovttasoamastusas lea boahtojagis ožžon. Mearkkaš ahte ásdodaga gollojuogadasa dállofidnu/dálloovttasoamastussii mii lea ovdagihtti devdon galgá vearrodieđáhusas sihkkovjuvot. Oktasaš vealggi vejolaš máksin ii leat geasuvuogivatuvvon, iige danne galgaba leat dan surpmis mielde mii galgá dán postii devdot. Jus čielggaduvvon dieđuid geasuvuogivatuvvon surpmis ii sáhte viežžat dállofidnus/dálloovttasoamastusas, de ferte vearramási meroštallat dan surpmi árnu mielde. Jus oamasteaddji ieš atná dálás oasi iežas dálun, de ferte goluid juohkit dálu vearohis ja vearrogeatnegas oassái.

2.2 poastta Dása čállojit gieldda divadat nugo ruskagurren ja čáhce- ja duolvačáhcevidat. Dasto čállojit opmodaga dáháduspremiijat dása. Vejolaš opmodatvearru vel čálo dása. Jus oamasteaddji ieš atná dálás oasi iežas dálun, de ferte goluid juohkit dálu vearohis ja vearrogeatnegas oassái. Opmodaga ja boadut vearru datte ii leat geasuvuogivatuvvon.

2.3 poastta Dása čálo vejolaš máksu bálkka, mahkáš viessohoddárii, hovdii, gávpodoaimmajodiheddjái ja sullasaččaide. Jus oamasteaddji ieš atná dálu oasi iežas dálun, iige sáhte mearridit man oassái dálás bálkagolut gullet, de ferte goluid juohkit dálu vearohis ja vearrogeatnegas oassái, láigoárnuvuo mielde.

2.4 poastta Mátasatnu. Mátasatnogolut čoggon dán jagis, namalassii golut opmodaga fas ožžut dan dásái go dat ovdal lea leamaš, sáhtta čállit gessosiin. Jus oamasteaddji ieš atná dálás oasi iežas dálun, de ii addo geasus mátasatnogoluide mat gullet dán oassái. Jus ii sáhte mearridit gude oassái dálás mátasatnogolut gullet, de ferte goluid juohkit dálu vearohis ja vearrogeatnegas oassái, láigoárnuvuo mielde. Dás ii galgga geassit goastidemiid, muhto learihit daid opmodaga gollohaddái meroštalladettiin opmodaga láigoárnuvuo, meroštalladettiin vejolaš geatnegas vuoitu dahje geasuvuogivatuvvon massima opmodaga vuovdimis. Goastideapmin lohkkovit golut ožžut opmodaga buoret dahje eará dás-sái go dat ovdal lea leamaš, mahkáš viessooassin, ođasmahttimin dahje njuolga nuppástussan.

2.5 poastta Gávnnašuvvon boahptomassin láigoheamis. Lea geasuvuogivatuohta loahpalaš gávnnašuvvon boahptomassimis láigoheamis, go dát lea ovdal vearuhuvvon boahut. Massin adno loahpalaččat gávnnašuvvon:
 - go duššás lea leamaš bággoduogušteapmi dahje inkasso, dahje
 - almmolaš vealgešiehtadallan, reastaluvvan, likvidášun - dahje loahpahanmeannudeapmi velgolačča árbeopmodagas lea čielggas ahte opmodatvárit eai atte dahje eai sáhte addit doarvá ruhtačavgumuššii, dahje
 - go ruhtačavgumuš muđui ferte adnot govčameahtumin.

2.6 poastta Huksehusa vuolidahttin. Ii gusto viessosadjai dahje dálloopmodahkii. Saldoskovvi lea geatnegas mielddus go vuolidahttin gáibiduvvo (RF-1084).

2.7 poastta Eará golut. Jus láigui gullá čuovga, boaldámuš, buhtisteapmi jna., de čállojit dan golut dása. Láigoheittiin gálvustuvvon viesu oanehisáigelaigguš, mas oamasteaddji ieš geava-ha viessogálvuud ovdal ja maljiil láigoáigodaga, de sáhtta gáibidit gessosa viessogálvuud gollama ja boarásmuvama ovddas mearriduvvon brutto láigoaboaduin 15 %. Dát fertet ii galgga dábálaččat adnot go láigoáigodad lea badjel golbma jagi. Guhkesáigelaigoheamis sáhttet láigoheamis viessogálvuud vuollel 15 000 kr gollohattiin, geasučállot njuolga. Jus viessogálvuud ja latnjabiergasiid gollohaddi lea 15 000 kr dahje eanet, de sáhtta saldovuolidahttin (d saldojoavku, vuolidahttinmeari 20 %). Saldoskovvi (RF-1084) ferte dalle leat mielddusin. Sáhtta vel gáibidit gaskageassosa dihto meriid mielde, daid goluid ovddas mat leat mátkkiid ovddas mat leat láigoheami oktavuodas, mahkáš čájeheami, mátasanu ja geahču oktavuodas., geahča skatteetaten.no ahte gude meari galget adnot. Dat golut leat geasuvuogivatuvvon mat šaddet go galgá mihtidit rehketdoallolivdnejuvvo dálloopmodaga vai sáhtta dieđihit areálaid go dálloopmodahkii bidjá árnuvuo ja čállojit dása. Jus oamasteaddji muhtin oasis jagis lea atná dálu iežas dálun, de oniduvvo geasus gorálaččat.

2.8 poastta Jus 2.7 postii čállon goluide vel gullet čuovga, boaldámuš, buhtisteapmi jna. dan dálui maid oamasteaddji ieš atná, de ferte goluid dat oassi mii guoská dán dálui dás máhca-huvvot.

2.11 poastta Beallelaččat sáhttba válljet juohkit 2.10 poastta nettoboadu (badjebáhaga/vuollebáhaga). Dát guoská beroškeahhtá oamasteabago opmodaga ovttasoamastusas vai dušše nubbi beallelaččain oamasta opmodaga. Jus beallelaččat dáhttba juohkit, de lea dehálaš ahte sáddejuvvo dušše okta skovvi (eai ge guokte) nuppi beallelačča vearrodieđáhusa mielddusin.

Vuolláičála

Beaivi	Vuolláičála
--------	-------------

Vearrodirektoráhta mearridan Finánsadepartemeanta skábmamánu 28. b. 1994 váldosirdinmearrádusa vuodul, vrd. livnnetlága § 4-4 nr 7.

Mo eará almmolaš orgánat geavahit RF-1189S skovi dieđuid

Ealáhusdieđáhusa addima ovttasordnemii ja álkidahttimii, sáhttet almmolaš orgánat main lea vuogivatuohta viežžat seamma dieđuid go mat leat "Giddodaga láigoheami jna. loahpparehket" skovis, RF-1189S, geavahit dieđuid ollásit dahje belohahkii, vrd. Dieđáhusregistarlága 5 ja 6 §§. Vejolaš ovttasordnema birra oacčut dieđuid go gulaskuttat Dieđáhusregistariin tel. 75 00 75 00.